

tende. Man kan overlade det meste til Fuldmægtigen. Om et personligt Samkvem med den sigtede er der næsten aldrig Tale, heller ikke om personligt Møde i Retten, men for Fremtiden vil det blive ganske anderledes, naar man tænker sig, at Forsvareren skal være beredt paa at møde personlig i Retten, sidde deroppe i Timevis, og det ikke blot, naar han har Lejlighed, men efter Forhørsdommerens Lejlighed, sommetider om Natten. Der staar ingen Steder skrevet, at der ikke kan holdes Forhør om Natten eller i alt Fald meget sent om Aftenen eller meget tidlig paa Dagen. Det er klart nok, at den Virksomhed kan man ikke paalægge Folk uden at betale meget mere end nu. De Salærer, der nu som Regel gives, er jo slet ingen Ting, 10, 15, 20 Kr. eller noget lignende — den Virksomhed, der udfoldes, er nu heller ikke meget mere værd —, men Salæret vil blive ganske anderledes efter den nye Proces. Forsvarerens Virksomhed bliver et opslidende og forfærdeligt Arbejde. Jeg mener, at de Herrer, der vedtage denne Lov, skulle være forberedte paa, at Omkostningerne ville blive nogle Millioner om Aaret. Det kan ikke nytte at gøre sig Illusioner, og det er at hilde sig i Illusioner, naar man tror, at det kan gøres billigere.

Det ærede Medlem fra Holbæk (Krabbe), der før talte om Adskillelsen mellem Dommernes judicielle og administrative Funktioner, havde Ret, naar han sagde, at denne Adskillelse egentlig ikke vilde medføre saa overmaade meget mere af Omkostninger. Det bliver ikke den vigtigste Post, vi komme til, men der vil blive saa mange Poster og saa store Udgifter, at selv om man ser bort fra Statspolitiet, som maa indrettes paa en anden Maade, end man kunde nøjes med under den anden Procedure, vil Totalsummen blive meget betydelig. Nu hører jeg ikke til dem, der mene, at Udgifterne skulle afskrække os, men til dem — og jeg antager, jeg har mange Meningsfæller — der mene, at det, vi give vore Penge ud til, skal være noget, der duer, og hvis man giver dem ud, uden at der opnaas noget væsentligt Fremskridt derved, skulde man hellere lade være, særlig i disse Tider. Jeg har hørt gentagne Gange og altid med fornyet Glæde, at vi nu skulle spare, men jeg har endnu ikke hørt et eneste bestemt Forslag om, at nu skulle vi spare dit eller dat. Maa jeg da ikke sige, at her er et Sted, hvor vi ganske rolig, da vi ikke opnaa noget bedre, kunne spare. De Forbedringer, der ville

komme frem, ville blive saa smaa, at det virkelig ikke er Ulejligheden værd, naar vi ikke foretage væsentlige Forandringer i Lovforslaget, at ofre den Mængde Penge og heller ikke at foretage den Omkalfatring, som er nødvendig, tillige med den store Ulejlighed for Befolkningen, som det vil medføre. Naar de Resultater, som der er Tale om ved denne store Reform, efter mit Skøn ikke ville medføre andet end ganske ubetydelige Forbedringer, mener jeg, man ikke skulde gaa dertil, især ikke i de nuværende Tider.

Jeg har læst i Landstingets Forhandlinger, hvorledes man som en Slags Trøst har sagt: Omkostningerne skulle vi nok komme ud af. Først er der de frivillige Auktioner, dem kunne vi rigtig plukke, de skulle betale meget. Og saa er der Retsomkostningerne! Der er nu først de frivillige Auktioner. Tør jeg spørge, hvorledes skal man flaa dem, der ville sælge ved frivillig Auktion, naar disse slet ikke vedkomme Retten? Saa kunde man lige saa godt sige: Lad os lægge en Skat paa Garderofficerer. Det forekommer mig at være lige saa godt. Men saa siger man: Retsgebyrerne! Der kunne vi tage en ordentlig Skilling ind. Nej, det kunne vi slet ikke. Man kan tvistes om, hvorvidt det er rigtigt at gøre Retsplejen helt fri. Jeg er tilbøjelig til at tro det, men hvad der i hvert Fald ikke kan være rigtigt, er at forhøje Retsgebyrerne ud over det nuværende. Man maa have nye Retsgebyrer, fordi de processuelle Handlinger, der skulle foretages, ere ganske andre end de nuværende. Der maa altsaa blive en Omlægning og nye Bestemmelser, men en væsentlig Forhøjelse synes jeg, der ikke kan være Tale om. Det forekommer mig, at man her i Tinget har Afsky for Næringsafgifter og Toldafgifter, og da bliver det sidste, man skulde skride til, dog vel egentlig en Told paa Retfærdighed, og andet er Retsafgifterne ikke. Saa snart de gaa ud over en vis ringe Betaling for den Ulejlighed, man volder; saa snart de gaa ud paa en Dækning af de store Udgifter, det hele Retsvæsen medfører, bliver det uretfærdigt. Man maa derfor se det lige i Øjnene, som det er, at naar man ikke vil gøre Uret, vil man paadrage sig meget store Omkostninger.

Jeg bemærkede før, at disse Omkostninger var jeg meget villig til at tage, naar jeg fik et tilsvarende Udbytte, men det faar man ikke. Jeg havde egentlig i Sinde at udvikle dette, men da Tiden er fremskreden, og da jeg tillige kan se, at